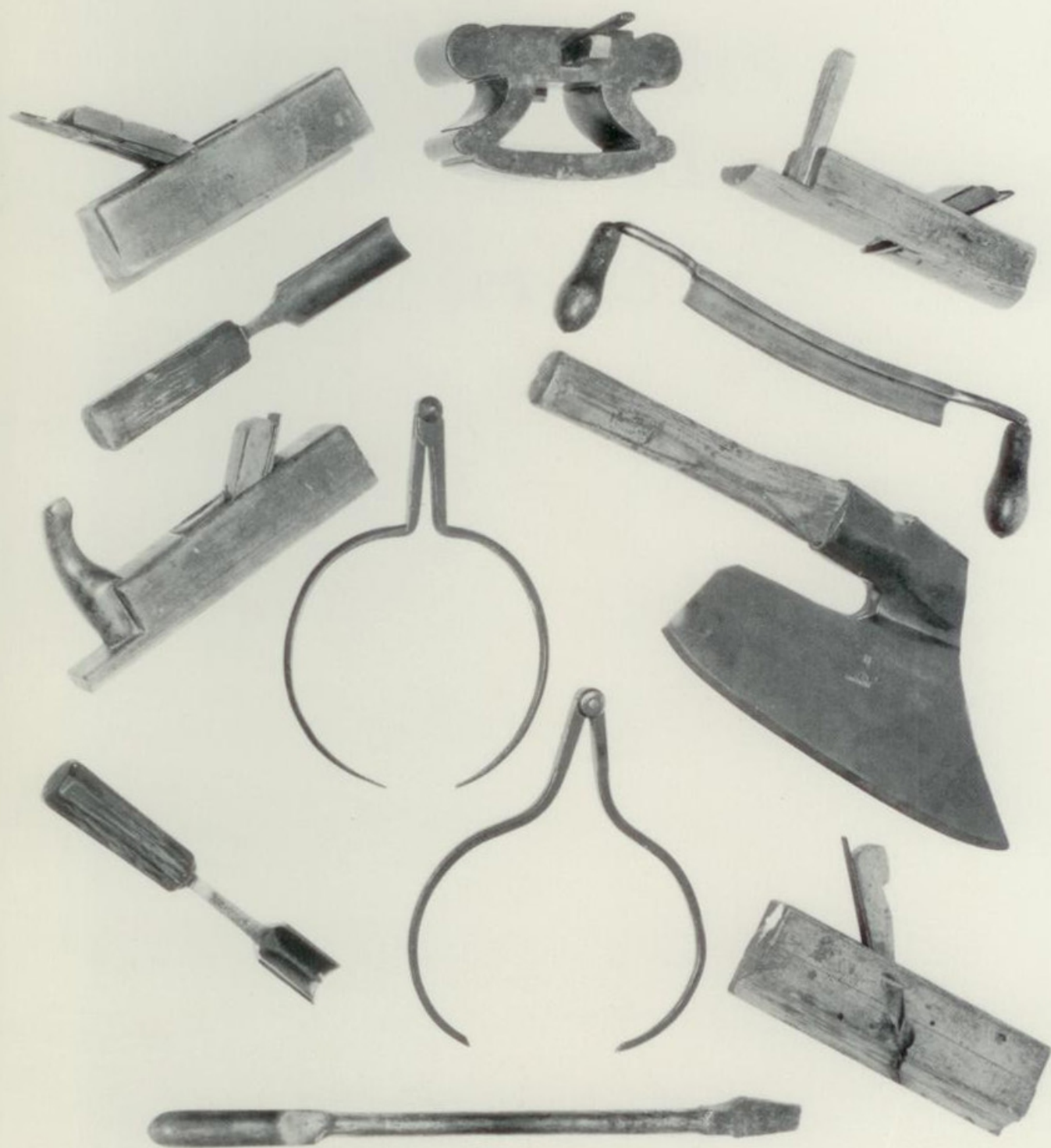


5

generationers træmænd



Vallensbæk Maskinsnedkeri

5 generationers træmænd gennem 125 år

Vallensbæk Maskinsnedkeri
1866-1991

"Fem generationers træmænd"
er udgivet af Vallensbæk Maskinsnedkeri
i forbindelse med firmaets
125 års jubilæum den 1. maj 1991.

Oplysningerne er indsamlet
på Landsarkivet, Rigsarkivet og
Forsvarets Arkiv, og de er redigeret af
Kjeld Villadsen, Erhvervshistorisk Bureau.
Det håndskrevne, gotiske dokument
er "oversat" af dommer Poul Sølling.

Billedmaterialet stammer dels fra
Vallensbæk Biblioteks billedsamling og
dels fra Inger Andersens omhyggeligt
opbevarede fotos.

Fotoarbejde: Inge Aasmul og Bartho Foto
Forord: Søren Federspiel, Erhvervshistorisk Bureau
Trykt i 700 eksemplarer af BOA Tryk + Reklame

Forord

Tømrerfaget er et af de få håndværk, der har overlevet industrialiseringen. Og selv om faget i dag har en anden karakter end for 125 år siden, da Ole Andersens oldefar grundlagde sin virksomhed i Vallensbæk, så er en tømrer stadig en tømrer – sådan da.

Det er Vallensbæk Maskinsnedkeri et godt bevis for. En højt specialiseret og mekaniseret produktion med eksport for øje trives ved siden af traditionelt tømrerarbejde, og markedet er både oversøisk og helt lokalt.

Fra begyndelsen i 1866 spillede tømreren i Vallensbæk på et bredt register af træbearbejdende fag. Hjulmager, karetmager, bødker og snedker var han foruden tømrer. Specialiseringen satte først ind sent, i årene før og lige efter 2. verdenskrig, hvor tømrerhåndværket blev næsten enerådende. Men fra 1960-70erne har tømrermesteren i Vallensbæk igen foldet sig ud og slutter i en vis forstand cirklen med et bredt repertoire. Træ indgår stadig, men også glas og aluminium, og tømreren er tillige arkitekt og designer foruden manden med ideerne.

Vallensbæk er stadig rammen om virksomheden og der står stadig Andersen over døren. Den enestående kontinuitet gør også Vallensbæk Maskinsnedkeri til den ældste i Københavns Tømrerlaug, der ikke er nogen årsunge med en historie, som rækker tilbage til 1515.

Fem generationer Andersen i Vallensbæk

Lars Andersen (f. 1837, d. 1911) Født og opvokset i Ry mellem Roskilde og Holbæk. I begyndelsen af 1850'erne i lære i Svinninge ved Holbæk. Udlært som Hjulmand og karetmager. Derefter soldat i 1860. Efter militærtjenesten bopæl i Glostrupområdet. En periode i København, før han i 1866 tager fast bopæl og etablerer sig i Vallensbæk.



Lars grundlægger og er aktiv til sin død 1911.

Daglejerfamilien i Ry

Lars Andersen fødtes ikke just med en sølv-ske i munden. Som næstældste barn af dag-lejer Anders Andersen og hustru Karen Sophie Sørensen i Trollelyhuse, Eibye By, Ry sogn i Voldborg herred under Frederiksborg Amt kunne han ikke have de største fremtidsudsigter. En fattig daglejer havde ikke de store muligheder for at få børnene godt i vej, det vil sige i et erhverv, hvor tilværelsen var andet end hårdt arbejde fra morgen til aften. Børnene kom ud at tjene på omegnens gårde, eller drog måske til København, der i 1800-tallet var mål for en stigende indvandring-bølge fra landdistrikterne. Anders Andersen og hustruen har tilsyneladende haft ambitioner om en bedre fremtid for børnene. De synes også, at have haft sans for familieplanlægning. Børnene kom med større mellemrum end vanligt. Der er tre år mellem storebror Søren og Lars, og der gik atter tre år før de fik lillesøsteren Karen Marie. Karen Sophie afrundede familien med det fjerde barn i en alder af 40 år. Det ser ud til at daglejerparret har haft styr på tingene.

I Hjulmagerlære

Som storebror Søren måtte Lars ud at klare sig selv efter konfirmationen. Broderen kom på landet, men Lars fik en læreplads som hjul-og karetmager i Svinninge ved Holbæk. Det var et skridt opad den sociale rangstige, alt taget i betragtning. I Svinninge lærte han sit fag, før fædrelandet i 1860 indkaldte ham til tjeneste ved 1. Trainkuskedepot, der lå på Kastellet i København.

Trainkusk Lars Andersen

Trainkuskedepotet havde fået sit tjenesteområde omdefinert flere gange i de foregående år. Af et cirkulære af 8. december 1856 fremgår det, at trainkuskene er "Noncombattanter". De skulle altså ikke deltage i kamphandlinger. Men til gengæld anviser cirkulæret fredelige kasernetjanser som trainkuskene bør overtage fra det kæmpende personel, også kaldet combattanterne. Især fremhæves tænding og

pasning af kaserneområdets lamper og lygter. Noncombattanterne var folk med mindre legemlige skavanker, som diskvalificerede til almindelig militærtjeneste. Men trainet havde brug for folk med rutine i kørsel og hestepasning. Derfor var de fleste bondekarle. Lars Andersens adkomst til traintjenesten var almindelig platfodethed. Men i øvrigt var den lille daglejersøn fra Ry særdeles arbejdsduelig. Og hans uddannelse var der god brug for i en tid, hvor hestevognen var det almindelige transportmiddel.

Landmåler og oppasser

Lars Andersens blev afgivet til tjeneste ved Generalstabens topografiske Arbejder, der foretog opmålinger af Danmark til brug ved kortudarbejdelser o. lign. Her forrettede han tjeneste til 12. november 1860. Den 21. januar 1861 blev han afgivet til tjeneste som oppasser hos løjtnant Marcher. Her gjorde han fyldest indtil hjemsendelsen. Krigen i 1864 slap han for. Han hørte hjemme på den østlige side af Storebælt, og rapportbog for 1. Trainkuskedepot har kun årgang 1862 og frem som deltagere i krigen.

Vi finder ham i Københavns omegn i disse år. Han tilhører Glostrup lægd til han slettes af rullen i 1874.

Hjulmand og tømrer i Vallensbæk

Lars Andersen dukkede op i Vallensbæk i foråret 1866. De nærmere omstændigheder er ikke kendte, men der var ikke tale om et tilfældigt lune. Han har haft planer om at etablere sig. Og i forbindelse hermed har han gået i ægteskabstanker. Den udvalgte var Andrea Louise Olsen fra Helsingør. Vi kan gætte på, han havde mødt hende i København, der var hans sidste opholdssted før Vallensbæk. Hvad vi ved er, at Louise eller Luvise, som hun også bogstaveres nogle steder, var fra Helsingør. Endvidere at hun i ægteskabet, som kom i stand i 1867, medbragte sin moder, enke og tidligere banevogterske, Stine Frederikke Vürtz.



Louise, husmoder og aktiv i bedriften til sin død 1890.

Matrikel 47a af Vallensbæk By

Lars Andersen havde styr på sagerne, da han etablerede sig i Vallensbæk. Han havde erhvervet afdøde smed Lars Ekstrøms hus som fremtidig bolig og værksted. Det var matrikel 47a, samme sted, hvor familien i dag driver virksomheden. Ejendommen havde været i smedens besiddelse siden 1810, men ved hans død satte

arvingerne den på auktion. Ved to successive auktioner i november og december 1864 var budene imidlertid så beskedne, at Ekstøms datter Cecilie gik ind og overtog huset for højeste bud. Naturligvis med samtykke fra sin aldrende ægtemand. Da denne døde nogle måneder senere, i marts 1865, måtte Cecilie ud i et nyt skifte, denne gang med sine voksne børn. Hun fik lov til at sidde i uskiftet bo. Kort efter ankom Lars Andersen så til Vallensbæk. Han lejede sig i første omgang ind i Cecilies hus, men åbenbart med køb for øje. Der blev hurtigt enighed om betingelserne, og 23. december 1867 skrev parterne under på købet. Cecilie kunne være godt tilfreds med handelen. Hun havde selv overtaget ejendommen for 675 rigsdaler, men fik 900 af Lars Andersen.

Hjulmand Lars Andersen etablerer sig

Lars Ekstrøms smedie har næppe behøvet mange ændringer for at kunne fungere som karetmagerværksted. Lars Andersen kunne straks gå i gang med at opbygge en kundekreds. Kunderne var først og fremmest de Vallensbæk borgere og bønder, som løbende havde småreparationer. Henad vejen blev der imidlertid også brug for Lars Andersens medvirken ved større arbejder ikke mindst ved byggerier, der ikke netop henvendte sig til hjul- og karetmageren. Lars Andersen måtte også lære sig at beherske tømmerhåndværket. Hans daglige arbejde var mere hjulmagerens end karetmagerens, og der er ikke tvivl om at allehånde småreparationer indenfor lokalsamfundet har været en væsentlig del af hans næring. Imidlertid er den første bestilling, som kan knyttes til hans navn, en opgave, der blev udbudt i offentlig licitation.

Vallensbæk brandvæsen. Det ny sprøjtehus

Vallensbæk brandberedskab var i en akut dårlig kondition. Brandsprøjten var blevet beskadiget ved en brand, og sprøjtehuset i en lidet ønskværdig tilstand. Sogneforstanderskabet havde åbenbart ikke mange penge at rutte med. Man forlod sig indtil videre på den gamle sprøjte og håbede, Herren ville forskåne byen for nye ildsvåder. Først skulle der bygges et nyt sprøjtehus, og det skulle helst være billigt.

Licitationen 4. juli 1866

Arbejdet blev udbudt i offentlig licitation 4. juli 1866, og så håbede man, at tilbudene vil indløbe, det ene billigere end det andet. Tilsyneladende blev der kun afgivet et tilbud. Hjulmand Lars Andersen tilbød at opføre huset for det beskedne beløb af 35 rigsdaler. Det var mere end formanden C. Berg, sognepræst Bondo og de andre sognerødder ville betale. Tilbudet blev trykket til 30 rigsdaler, og så blev huset bygget. Næste år, 1867, anskaffede Vallensbæk en ny sprøjte. Brandberedskabet var endelig forsvarligt. Det står hen i det uvisse, om Lars Andersen allierede sig med andre håndværkere ved opførelsen af sprøjtehuset. En murer for eksempel. I forvejen sprængte han jo sin faglige ramme ved at lave tømmerarbejdet. Nå, de faglige bånd var nu heller ikke så snærende på landet. Og et nydeligt lille hus med tegltag kom der ud af det.

walfen fast unter der wasser
 für flocke Diderium an für loben
 für Harnen & edelsteinen u. g. g.
 für farnen i dachstuhl für lichte
 für dach 15 hütze. 2. lichte
 - dach. a. farnen. 3. lichte
 - 3. lichte. 4. lichte
 4. lichte. 5. lichte
 5. lichte. 6. lichte
 6. lichte. 7. lichte
 7. lichte. 8. lichte
 8. lichte. 9. lichte
 9. lichte. 10. lichte
 10. lichte. 11. lichte
 11. lichte. 12. lichte
 12. lichte. 13. lichte
 13. lichte. 14. lichte
 14. lichte. 15. lichte
 15. lichte. 16. lichte
 16. lichte. 17. lichte
 17. lichte. 18. lichte
 18. lichte. 19. lichte
 19. lichte. 20. lichte
 20. lichte. 21. lichte
 21. lichte. 22. lichte
 22. lichte. 23. lichte
 23. lichte. 24. lichte
 24. lichte. 25. lichte
 25. lichte. 26. lichte
 26. lichte. 27. lichte
 27. lichte. 28. lichte
 28. lichte. 29. lichte
 29. lichte. 30. lichte
 30. lichte. 31. lichte
 31. lichte. 32. lichte
 32. lichte. 33. lichte
 33. lichte. 34. lichte
 34. lichte. 35. lichte
 35. lichte. 36. lichte
 36. lichte. 37. lichte
 37. lichte. 38. lichte
 38. lichte. 39. lichte
 39. lichte. 40. lichte
 40. lichte. 41. lichte
 41. lichte. 42. lichte
 42. lichte. 43. lichte
 43. lichte. 44. lichte
 44. lichte. 45. lichte
 45. lichte. 46. lichte
 46. lichte. 47. lichte
 47. lichte. 48. lichte
 48. lichte. 49. lichte
 49. lichte. 50. lichte
 50. lichte. 51. lichte
 51. lichte. 52. lichte
 52. lichte. 53. lichte
 53. lichte. 54. lichte
 54. lichte. 55. lichte
 55. lichte. 56. lichte
 56. lichte. 57. lichte
 57. lichte. 58. lichte
 58. lichte. 59. lichte
 59. lichte. 60. lichte
 60. lichte. 61. lichte
 61. lichte. 62. lichte
 62. lichte. 63. lichte
 63. lichte. 64. lichte
 64. lichte. 65. lichte
 65. lichte. 66. lichte
 66. lichte. 67. lichte
 67. lichte. 68. lichte
 68. lichte. 69. lichte
 69. lichte. 70. lichte
 70. lichte. 71. lichte
 71. lichte. 72. lichte
 72. lichte. 73. lichte
 73. lichte. 74. lichte
 74. lichte. 75. lichte
 75. lichte. 76. lichte
 76. lichte. 77. lichte
 77. lichte. 78. lichte
 78. lichte. 79. lichte
 79. lichte. 80. lichte
 80. lichte. 81. lichte
 81. lichte. 82. lichte
 82. lichte. 83. lichte
 83. lichte. 84. lichte
 84. lichte. 85. lichte
 85. lichte. 86. lichte
 86. lichte. 87. lichte
 87. lichte. 88. lichte
 88. lichte. 89. lichte
 89. lichte. 90. lichte
 90. lichte. 91. lichte
 91. lichte. 92. lichte
 92. lichte. 93. lichte
 93. lichte. 94. lichte
 94. lichte. 95. lichte
 95. lichte. 96. lichte
 96. lichte. 97. lichte
 97. lichte. 98. lichte
 98. lichte. 99. lichte
 99. lichte. 100. lichte

Sogneforstanderskabets Protokol 1866.

Vallensbæks gadedrenge

Tegltaget blev i de kommende år mål for uvorne drenges stenkast. I 1893 blev det erstattet af tagpap, som ikke var så attraktivt ved ungdommens kasteøvelser. Pudsigt nok var Lars Andersen på det tidspunkt valgt ind i sognerådet, som det hed nu. Han var selv med til at træffe bestemmelse om pap. Mon ikke han har udstødt et stille suk over at se sit første storværk udstyret med et ringere tag. På samme tidspunkt konstaterede sognerådet, at Vallensbæk brandberedskab "ved sidste brand" atter havde vist sig utilstrækkeligt. Den var gal med pumpen. Bl. a. var karret lovligt råddent, og det var nødvendigt, at anskaffe en ny hampslange.



Resultatet af det først kendte projekt yderst til venstre.

Hjulmandens familie

Ægteskabet mellem Lars Andersen og Andrea Louise bar hurtigt frugt. Ved folketællingen i 1870 var den 32 årige Lars og hans 26 årige kone blevet forældre til børnene Laura Christine og Maren Louise. Forretningen gik så godt, at Lars foruden "julmand svend" Hans Peder Andersen også havde en "julmand dreng" i sit brød. Familien afrundedes af Svigermoderen Stine Frederikke, der boede i Vallensbæk til sin død. Svenden var i øvrigt Larses 29 årige lillebroder fra Ejby, så af husstandens 7 mennesker var lærlingen Peder eneste ikke familiemedlem. I alt fik Lars og Andrea Louise 8 børn, først to piger, dernæst 6 sønner. Med undtagelse af Maren Louise nåede de alle voksenalderen, et resultat, der var meget i overensstemmelse med statistikken i 1800-tallet, hvor koppevaccinen reducerede børnedødeligheden ganske væsentligt. Ikke mindre end fem af sønnerne gik i det fædrende fodspor, deriblandt Ole Andersen. Han blev den, der videreførte virksomheden i Vallensbæk, skønt han havde to ældre brødre.

Fra karetmagere til tømrere

Lars Andersen havde allerede fra begyndelsen arbejdet som tømrer, og tømrerarbejdet vejede efterhånden tungt i forretningen. Det er da også denne side af virksomheden, der dominerer sønnernes uddannelsesvalg. Fem bliver som sagt tømrere, flere af dem tømrermestre. De blev indført i håndværket fra barnsben af, men prøvede også at være i tjeneste hos andre. Et tjenesteforhold hos fremmede var sundt og lettende vel også det pres, som de mange sønner lagde på den hjemlige arbejdsplads. Ved folketællingen 1901 arbejdede fire af Lars Andersens sønner hjemme. De tre boede hos faderen, mens Ole, der var blevet lidt hovedkuls gift logerede med kone og barn i nærheden. Karl og Anders anførtes som tømrere, Ferdinand som hjulmager. Det giver måske et fingerpeg om balancen mellem de to sider af virksomheden. Men det siger ikke noget om brødrenes uddannelse, for Karl figurerer i en tidligere tælling (1890) som karetmagerlærling.

Fod under eget bord

Ole Andersen lå ikke på den lade side. Han var blevet forelsket i den 20 årige Kristine Bothilde Andrea Petersen, også af Vallensbæk. De to unge havde ikke kunnet modstå naturens kalden. Forholdet havde fået følger. Det var en sag, som krævede hurtig handling. Lars Andersen, estimeret medlem af lokalsamfundet, tidligere i sognerådet, en person af høj integritet, fik hurtigt tingene sat på plads. For den betragtelige sum af 33 kr. og 66 øre erhvervedes et kongebrev, der tillod Ole og Kristine i største hast "uden foregaaende Lysning fra Prædikestolen, hjemme i huset" at "sammenvies" af hvilken Præst de det begære og dertil kunne formaa;" Skrevet i Vor Kongelige Residensstad Kjøbenhavn den 16. December 1899

Under Vort Kongelige Segl

Familiens ære var reddet, og et par måneder efter kunne der redes til barsel. Lille Laurits så dagens lys 2. februar det følgende år. Ole havde pludselig overhalet sine brødre, der stadig var ungkarle. Som familiefar måtte han hurtigst muligt se at få fod under eget bord. Mon ikke det er grunden til, at det bliver ham, der overtager faderens værksted og matrikel 47a i Vallensbæk sogn og by.

Ole Andersen. Hjul- og karetmager

Ole Andersens baggrund har ellers ikke adskilt sig meget fra brødrenes eller for den sags skyld fra gamle Lars Andersens. Han havde været tjenestedreng på en af egnens gårde, førend han fik sin egentlige uddannelse i faderens brød.

I 1890 var han som sekstenårig kommet i tjeneste hos en gårdejerenke i Vallensbæk. Ellen Magrethe, enke efter gårdejer Knud Andersen, drev gården sammen med sin søn, Søren Peder. Med en datter, to tjenestepiger og en karl samt røgteren Peder Emanuel og Ole Andersen var husstanden på 8 beboere. Ole har ikke været langt fra hjemmet. Fader Lars, der var tællingskommissær i sin egen del af Vallensbæk, har da også glemt, at hans søn fristede tilværelsen hos naboerne. Han har skrevet Ole A - - under matrikel 47a, men har slettet det og indført sønnen Hans Peder i rubrikken.



Ole I fik næringsbrev 1904. Aktiv til sin død 1952.



Kristine. Fødte 12 børn, passede jordbrug samt børn og svende på kost og logi.



Tre generationer samlet i 1905. Bag værkstedet den gamle staldlænge med stråtag. Fra højre ses Lauritz, Lars, Ole og Andrea. Siddende Oluf og Kristine med Johannes på skødet og yderst Peter.

Til leje hos svigerfar

Efter vielsen boede Ole og Kristine til leje i svigerfader, smed Jens Petersens hus, matrikel 13c. Tællingen viser, at Ole arbejdede som tømrer og hjulmagersvend hos faderen. Konen, Kristine Bothilde var tilflyttet sognet i 1879 fra Valby. Det må være med forældrene, for 1879 er samtidig hendes fødeår. Hun havde husgerning som erhverv ifølge folketællingen. Det fik hun brug for. En hastigt voksende børneflokk gav hende nok at se til i huset. Og så var der pasning af dyr og urtehave i det lille husmandsbrug, der var en del af Lars Andersens ejendom. Ole Andersens hastigt voksende familie, fire børn i årene 1900-1905, gav stødet til omorganisering af hjulmager - og tømrerfamilien Andersen. Lars Andersen gik på aftægt og Ole rykkede ind som husfader.

Hans kone tog over efter Matha Sørensen, der havde været husholderske for Lars og sønnerne. Lillebroderen Ferdinand blev hjemme indtil videre. Han bestred i nogle år forretningen med Ole og faderen, der var en særdeles aktiv aftægtsmand. Et par lærlinge var de yngste i husstanden, der i 1906 udgjorde 10 personer. De ældre brødre fløj fra reden.

Karetmagerne bliver tømmermestre

Var der vanskeligheder i de familiære geledder, gik virksomheden til gengæld godt. Familiens ekspertise voksede i takt med udfordringerne.

Samtidig med at allehånde småreparationer udførtes for betrængte medborgere, var der mere og mere bud efter Lars Andersen og sønner ved opførselen af større bygninger. Det var især lader, som lagde beslag på arbejdskraften i disse år.

I begyndelsen af 1900 tallet overtog Ole positionen som husfader, ganske vist, men Lars Andersen var i nogle overgangsår særdeles aktiv og medvirkende ved de store entrepriser.

Familien var i opbrud. Brødrene Lars Kristian og Anders stiftede selv bo i Glostrup, men de tre andre, Carl, Hans Peter og Ferdinand søgte lykken i Amerika. Der blev ikke stille i huset af den grund. For Ole og Kristine Bothilde velsignedes med jævnt korte mellemrum med en blomstrende børneflokk. Tolv i alt, hvoraf en dog døde som spæd.



Rejsegilde på lade 1908. Lars er stadig med yderst til højre. Siddende i hvidt arbejdstøj ses brødrene Carl, Ole og Ferdinand.

Generationsskifte i 1911. Ole Andersen 1874-1956.

I 1911, gamle Lars Andersens sidste leveår, bestod husstanden af 10 mennesker, Ole og konen med 6 børn, desuden aftægtsmand, tidligere karetmager Lars Andersen og en tømrersvend.

Der var ingen lærlinge under uddannelse, skønt det er i disse år, Ole Andersen begynder at optræde med mestertitel. Han overtog nu for alvor værkstedet, hvor han i nogle år havde været drivkraft med god støtte af den gamle.

Lars Andersen havde siddet i uskiftet bo siden sin kones død i 1890, og aktiverne fordeltes ved privat skifte mellem de syv børn. Carl, Hans Peter og Ferdinand afgav concensus fra USA ved skriftlig fuldmagt.

Familien Andersen i lokalpolitikken

Lars Andersen havde været medlem af sognerådet to perioder spændende over årene 1889 - 94 og Ole valgt ind i en periode spændende over 4 år, fra 1909 til 1913.

Traditionen fulgtes op af tredje generations sønner Laurits og Villy, der i alt dækkede perioden 1933 - 1958. Det var naturligvis forbundet med prestige at sidde i byens råd, men det gav også indflydelse på vigtige beslutninger. Og så var der nogle pligter.

Til sidstnævnte hørte møderne, hvor alt vedrørende sognets hverdag og forholdet til lovgivningen på Christiansborg blev diskuteret og vurderet. Lokalt skulle man tage stilling til drift, vedligeholdelse og diverse problemer vedrørende sognets institutioner. Det drejede sig især om skolen, fattighuset og kirken.

Sognerådet administrerede de dertil hørende embeder og legater. Og rødderne bestemte, hvor meget skolelærerinden, bestillingsmændene og fattiglægen skulle have i løn. De vurderede også hvor meget kul, der kunne bevilges til kirkens kakkelovn. Og så var der som nævnt brandberedskabet. Der var nok at se til, men ikke mange penge at gøre godt med.



Ca. 1920 udførte Ole karetmagerarbejde på flere busser måske også denne, smedemester Iversen beklædte den med stålplader. Iversen blev senere svigerfar til Willy og morfar til Ole.

Kommissærer ved folketællinger

Både Lars og Ole Andersen havde i opdrag at tælle beboerne ved folketællinger i deres tid i sognerådet, og de medvirkede ved fastsættelsen af skattebyrden i sognet. Det skete på grundlag af takseringer, hvor man fik et indgående kendskab til sognet og dets beboere. I sig selv var det ikke profitabelt at være sognerådsmedlem, men den ret indgående indsigt, som hvervet gav i sognets økonomi og beboernes liv, planer m. v., kan meget vel sidestilles med en uddannelse, der ikke var at kimse af. Arbejdet gav erfaring i budgettering og administration.

Høvdingen Laurits Andersen

Ole Andersens førstefødte var som nævnt Laurits. Der havde været organisatoriske vanskeligheder ved hans indtræden i verden i år 1900. Men tingene kom under kontrol, og Laurits fik den traditionelle erhvervsbaggrund i farfarens og farens erhverv. Desuden udbyggede han sin teoretiske og åndelige ballast med højskoleophold i Haslev. Så gik han ellers i gang med at etablere sig som familiefar og tømrermester.

Hans lange karriere som sognerådsmedlem og formand for sognerådet gjorde ham til en central figur i Vallensbæk i en menneskealder. Indvalgt første gang i 1933 var han formand fra 1935-41. Efter i 1943 at være kommet ind for anden gang blev han formand 1946-53.

Med stor styrke engagerede han sig i de vigtigste lokale anliggender samtidig med, at han fungerede som tømrermester og fra 1940 som købmand.

Laurits afløstes i 1954 af broderen Villy, der sad til 1958.

I de år hvor tredje generation Andersen deltog i lokalpolitikken kom de moderne tider til Vallensbæk.

Før og efter århundredskiftet, hvor bedstefaderen og faderen havde blandet sig i sognets anliggender, var der ikke sket de store forandringer. Men fra trediveerne befandt man sig i et nyt tidehverv. Biler, elektricitet og indlagt vand blev en del af hverdagen. Udviklingsrytmen forstyrredes af krigen, men med freden kom der atter fart i tingene, især efter 1950.

Det gamle sogneråd havde måttet tage stilling til alt, lige fra tilskud til beklædning af konfirmander eller valg af embedsmand til at lede rottebekæmpelsen i sognet. Større sager var vedligeholdelsen af veje og tilsynet med offentlige bygninger.

Nu var en ny tid på vej. Den var blevet indvarslet i tyverne med indførsel af elektriciteten.



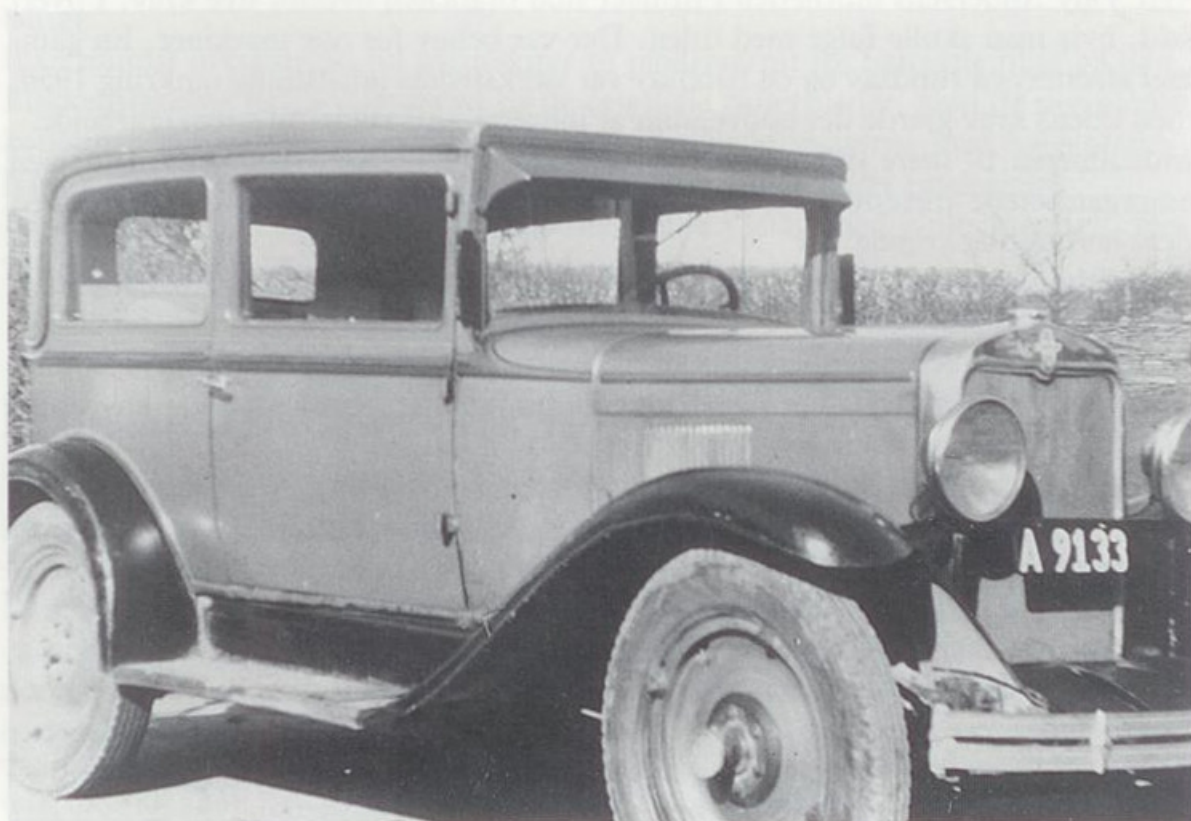
Vallensbæk sogneråd 1936. Lauritz residerer som formand.

Villy Andersen tager over. 1952-1982

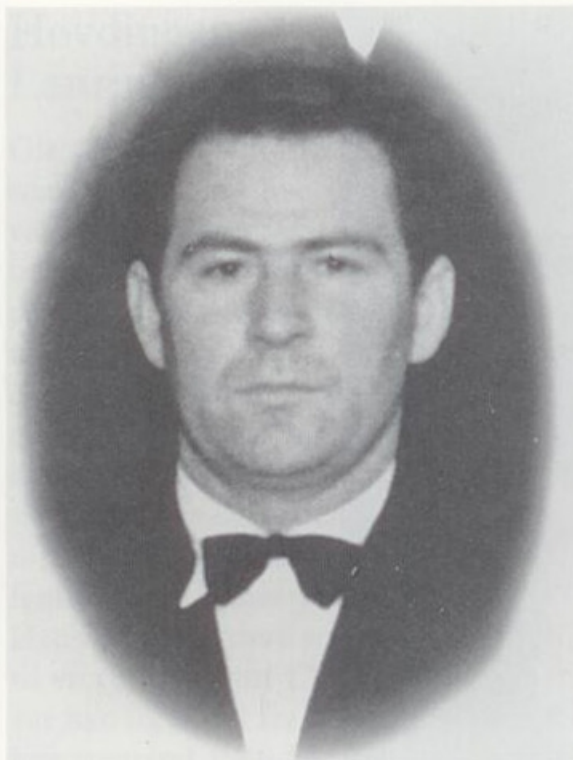
Ole Andersens aktive indsats i virksomheden strakte sig over mere end halvtreds år. I sin Chevrolet 29 6B førte han sig standsmæssigt frem hos kunder i en stadig voksende radius. Et af hans sidste større arbejder var renoveringen af Lille Vejlegård efter en brand i fyrrerne, men selvom han var i pensionistalderen fortsatte han med sønnernes hjælp. Sønnen Leo gav ham en hånd, og i slutningen af fyrrerne vendte Villy hjem og gik med stor energi ind i forretningen. I 1952 pådrog den 78 årige tømrermester sig imidlertid en kvæstelse, der satte punktum for hans aktive karriere. Et fald under rækkehusbyggeri på Rebæk Allé i Hvidovre medførte beskadigelse af balancenerven. Ole Andersen var færdig med at arbejde i højden.



*Motorbanen ved Kolding
ca. 1935. Ole og Willy.
Også dengang arbejdedes
der langt omkring.*



Firmaets stolthed fra 1929 til 1955. Materialer kørt på trækvogn.



Willy, gik i 1948 i samarbejde med sin far og købte ejendommen i 1952. I 34 år som aktiv mester skete der en rivende udvikling.



Inger, som tog sig af administrationen indtil sin alt for tidlige død.

Villabyggeriet, tømrer og snedker

Ved Villy Andersens indtræden i firmaet stod branchen overfor nye krav. I hvert fald, hvis man skulle følge med tiden. Der var behov for nye maskiner. En gammel afretter, en rundsav og en båndsav var værkstedets udrustning omkring 1950, men tidens krav gjorde det nødvendigt at indrette værkstedet til snedkerarbejde. Indstillingen til mere differentierede krav skete i halvtredserne. Villy Andersen omorganiserede forretningen, godt hjulpet af sin kone. Folkeholdet øgedes med flere lærlinge og svende.

Fra midten af halvtredserne kom arbejdsstyrken op på 8-10 mand. Hovedbeskæftigelsen var villabyggeriet.

Ordreerne formidledes gennem diverse arkitekter. Det kørte næsten af sig selv med en 30-40 villaer om året. For firmaet gjaldt det først og fremmest om at leve op til kvalitetskravene og holde leveringsfristerne.

Behovet i forbindelse med villabyggeriet gik i stigende grad også på snedkerarbejde. I Ole Andersens tid var vægten overvejende på tømrerarbejdet. Og i ny og næ håndsnedkeri med lidt vinduesrammer, hvor de færdige profiler købtes i byen og blev skåret til på værkstedet - i hånden.

Den gik ikke mere. Byggeriet medførte et stigende behov for snedkerarbejde. Og det måtte man købe ude i byen. Hos en snedkermester med maskinsnedkeri.

Det betød i pressede situationer usikkerhed med leveringerne. Leverandøren kunne selv have travlt, og så kom Vallensbæk Maskinsnedkeri i anden række.

Villy Andersen besluttede selv at anskaffe maskiner. Det skete i 1954-55. Og der ansattes en maskinsnedker til at lede arbejdet. På det tidspunkt var sønnen Ole,

Ole Andersen d. II., begyndt som lærling, så han fik fra begyndelsen en naturlig indføring i det nye maskineri.

Maskinsnedkeriet var en aktuel tilpasning til tidens behov. Et unødvendigt produktionsled kappedes af, og en avance, der før var havnet ude i byen, kom i Villy Andersens egen kasse.

Man havde mere kontrol over leveringerne, og omkostningerne sænkedes. Maskinsnedkeriet indrettedes i det gamle værksted, og der opførtes en udbygning til indrettelse af samleværksted.

Fagenes kamp

Rationalisering og tilpasning var tidens løsen. Nye materialer og nye løsninger overflødiggjorde med kort varsel arbejde, som havde været uløseligt knyttet til årtiers indlæring og praktik. Nu drejede det sig om præfabrikeret af elementer. Den der hurtigst fik fat i og beherskede de teknologiske forandringer havde chancen for at overleve - måske endda mere end det. Men det var hårdt for dem, der ikke kunne omstille sig.

Villabyggeriet lagde beslag på en stor del af værkstedets kapacitet. Her stod treserne og halvfjerdsere også i forandringens tegn. Tegl skiftedes ud med eternit-skifer og eternitbølgeplader. Trægavle erstattede murede gavle, og gipsplader overflødiggjorde pudsning af lofter.

Arkitekternes nye ideer gik hårdt ud over murerne, men favoriserede tømrerne. Parterne kunne nogenlunde nå til afklaring, når materialer eller arbejdsproces gav klare retningslinier. Men i andre tilfælde var der optræk til håndgemæng på stillet.

Ikke mindst overgangen fra naturskifer til pladeeternit fik bølgerne til at gå højt. Blikkenslagerne havde haft hævde på de originale skiferplader, men de nye plader konstrueredes på fabrikker, der i forvejen forsynede tømrerne med bølgeplader. Nu fik både tømrere og blikkenslagere de nye plader på deres priskurant.

De to fag mødtes så, når blikkenslagerne skulle i gang med zinktagrenden. Det var ikke altid lige behageligt.

Branden i 1960, nyt værksted

I slutningen af 1950'erne udvidede man stadig værkstedet på bekostning af haven. Forretningen gik så godt, at det hidtidige samleværksted ikke var stort nok. Men så indtraf der et ubehageligt tilbageslag.

Den 10. marts udbrød der en brand, som ødelagde det gamle værksted. Det var naturligvis trist, men der var ikke tale om nogen katastrofe. De forbigående vanskeligheder førte til forbedringer, for der byggedes et nyt værksted og anskaffedes nye maskiner.

Til disse herligheder kom et tidssvarende folkerum og et spåntårn.

Villy Andersen stod med et produktionsapparat, der kunne matche de stigende krav på boligmarkedet. Indtil videre da!

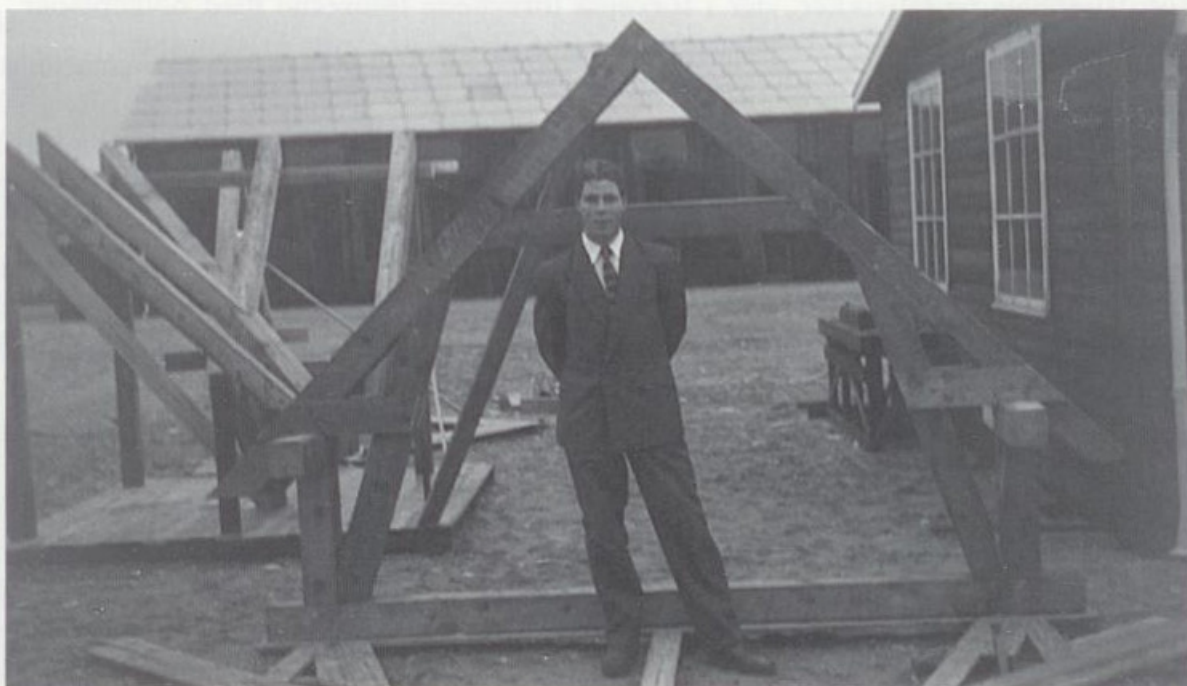


Branden 10. marts 1960.

Bedstefar, far og søn

Ole Andersen den anden, 4. generation i tømmerdynastiet, kom ind i firmaet som lærling i 1953. Det var året efter, at bedstefaderen havde måttet takke af efter sit fald. Det var tidligt nok til, at han kunne stifte bekendtskab med mange faglige traditioner og arbejdsforhold, som havde hersket siden oldefaderens tid.

Nå man ser bort fra hjulmageriet, kom Ole til at prøve de fleste af de jobs, som en alsidig tømrer - og snedkervirksomhed kunne byde på indtil omvæltningerne i halvtredserne og fremover ændrede fagets karakter. For Ole Andersen var det af uvurderlig betydning, at han konfronteredes med alt det nye efterhånden som det dukkede op. Det betød, at han i småbidder kunne tage stilling til nye arbejdsprocesser. Og til nye faglige krav, der ændrede faggrænserne og skærpede uddannelseskravene. Han fik snuset til næsten alle grene af træfaget og har siden løbende kunne tilpasse sig selv og værkstedet til branchens vilkår.



Ole II udlært oktober 1957.

Mellem værksted og afbindingsplads

Ole Andersen startede sin karriere på afbindingspladsen og byggepladserne, men efter en indlæringsfase her, kom han i gang i det hjemlige værksted.

På afbindingspladsen bandtes tagværket af. Tømmerhandleren i Tåstrup havde en meget stor grund, hvor spærene snøredes op på profiler. Tagværket kørtes derefter ud til rejsning på bygningerne.

Hjemme i værkstedet fremstilledes køkkener. Træ limedes sammen til sider og bunde af 3/4 tommer fyrretræ. Det var før spånpladernes tid.



Et af mange rejsegilder på Litex. Her i 1953.



Værkstedet producerede skabslåger, vinduer, samt indvendige og udvendige døre. Opgaver som er sjældnere i dag, men som gav en meget alsidig indføring i træfaget.

Murere, tømrere, blikkenslagere på samme hus

Ved bygning af et hus var der en logisk rækkefølge. Først murede mureren huset op til rejsehøjde. Så målte man det op og lavede tagværket på afbindingspladsen. Tagværket blev så kørt ud på en lastbil på een gang. På byggepladsen blev det rejst på en dag, og så var der rejsegilde.

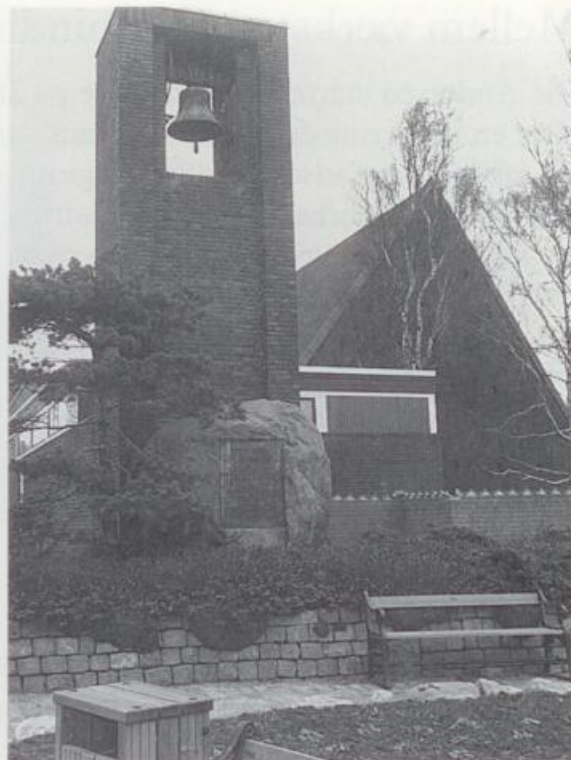
Så trådte murene atter i funktion. De murede gavle og skorsten op. Derefter lagde tømrerne lægterne på, blikkenslagerne satte tagrenderne op og murerne sluttede den ydre skal af med at lægge tagsten på.

Snedkeren slutter af

Efter at huset var lukket for oven blev der sat vinduer i, huset blev tørret ud, der blev lagt gulve, og så var det endelig snedkerens tur. Han kunne hedde Ole Andersen. Sådan var arbejdsgangen i 1950'erne og op i tresserne. Der arbejdedes i sjak. Der bandtes af, derefter var det ud at lave rejsning, og der skulle lægtes og forskalles på bestemte tidspunkter i processen. Det var dengang, der var pudsede lofter. Sådan var rytmen.



Klar til rejsning på Risbjerg Kirke 1958.



Risbjerg Kirke i dag.

Villabyggeriet kontra typehuse

Villabyggeriet var i et par årtier firmaets hovedindtægtskilde. Ind imellem villerne var Villy Andersen og søn med til at bygge Risbjerg kirke i Hvidovre. Det var



Ole II.



Inga, var til sin død en perfekt autodidakt administrator i firmaet.

i 1958. Til de specielle entrepriser hørte bygning af svømmehal og gymnastiksale på Egholmskolen, men villaerne dominerede. Da boomét kulminerede i tresserne, havde Vallensbæk Maskinsnedkeri årligt over fyrre villaer på ordresedlen. I anden halvdel af tresserne fik Villy Andersen konkurrence fra typehusfabrikanterne. Det gammeldags villabyggeris dage var ikke helt forbi, men efterspørgslen dalede betragteligt. I den situation lagde forsynet som så ofte før tingene til rette for familien Andersen. Det var omtrent på den tid Villy Andersen opfordrede Ole til at gå ind i firmaet som kompagnon.

Anledningen var konens død i 1966. Han behøvede støtte i administrationen på et tidspunkt, da nye store opgaver var på vej. Ole Andersen startede som mester 1. jan. 1967.

Nye tider, nye muligheder

Villy Andersen havde ikke den store lyst til at blive typehusfabrikant, men andre muligheder åbnede sig.

Andelsbanken, hvor Vallensbæk Maskinsnedkeri var kunde, skulle have bygget en filial i Vridsløse. Arbejdet, der skulle administreres af FDB's arkitektkontor, blev udbudt i licitation mellem nogle af bankens kunder.

Vallensbæk Maskinsnedkeri vandt licitationen og kom dermed ind i et frugtbart samarbejde, der førte til flere andre opgaver, blandt andet opførelsen af bankens filialer på vestegnen. Ved den samme lejlighed indrettede FDB en brugs under banken. Det arbejde betroede arkitektkontoret også Vallensbæk Maskinsnedkeri. FDB blev fast kunde med en række store opgaver. De bestod af renoveringer og ombygninger, men inkluderede også bygning af helt nye butikker.

De nye specialer har ført til mange interessante opgaver. Det har været nok til at erstatte det vigende marked for villabyggeri.



Gården i Andelsbankens hus 1979.

Teknologisk Institut. Munden for fuld

I 1979 fik firmaet en opgave, der nær var ved at tage livet af de implicerede, Villy Andersen, Ole Andersen og dennes kone. Teknologisk Institut skulle bygges om til hovedsæde for Andelsbanken og Vallensbæk Maskinsnedkeri fik opgaven.

Det var en stor opgave. For stor skulle det vise sig.

Villy Andersen var stemt for at sige nej, men Ole gik i ungdommeligt vovemod ind for sagen. Vi blev i første omgang bedt om at stille med 10 mand, fortæller Ole Andersen. Det var ingen sag, og vi havde da heller ikke besvær med at udvide styrken til 20. Men da vi kom op på tredive begyndte det at se lidt broget ud.

Familiens arbejdsdeling

Vi fordelte arbejdet mellem os. Min far ordnede sideløbende vore andre opgaver, medens konen og jeg satte os ned som situationens generalstab og stod for administration og organisation.

Vi hyrede folk i bundter på ti, og til sidst var vi oppe på 45 mand. Arkitekten havde undervurderet opgavens størrelse, og selv om vi arbejdede i døgndrift, måtte vi til sidst erkende, at vi ikke kunne styre sagerne. Med den fart, som begivenhederne tog, kunne vi ikke skaffe kvalificerede folk hurtigt nok. Gode konduktører vokser ikke på træerne, og administrationen krævede ansættelse af kontorfolk, der på rekordtid skulle sætte sig ind i et stort sagsområde.

Vallensbæk Maskinsnedkeri må melde pas

Vi måtte melde pas, men i samarbejde med byggeledelsen kom vi rimeligt godt ud af kniben.

Hovedopgaven gik over til et større firma, mens Vallensbæk Maskinsnedkeri i forståelse med banken gjorde en fløj færdig med tagværk og kviste. Det skal en passant nævnes, at den pågældende fløj, havde fået en forfejlet fuldtræffer under englændernes bombardement af Shellhuset.

Kompromiset muliggjorde en afvikling af det store mandskabshold over et halvt års tid. Kedelige massefyringer blev ikke nødvendige.

Store og små kunder

Det er vigtigt med faste kunder. Vallensbæk Maskinsnedkeri har haft nogle i en menneskealder. Det gælder både små og store. Kontinuitet og rutiner giver tryghed og ro mellem de store slag.

Der er stadig byggerier og reparationer i lokalområdet.

Det kan dreje sig om en flækket vindueskarm eller reparation af et dørtrin.

Boligkomplekset Løvgården er fast reparationskunde gennem 25 år. Herfra er der løbende ordrer på vinduer, flyttelejligheder og nye bordplader til køkkener.

Men Ole Andersen har også ligesom sin oldefar opgaver for kommunen. For ikke at tale om reparationer på kirken.

Her har han overtaget sin faders uofficielle hverv som menighedsrådets særlige bygningssagkyndige. Det var et job, Villy Andersen påtog sig for menighedsrådet, der ønskede sagkyndig bistand ved provstesynet, når provsten stillede med en arkitekt som rådgiver ved synet af bygningerne. Der er også fra tid til anden tilbud om at bygge haller eller lader. Det er traditionen fra Lars Andersens tid. Omtrent som for hundrede år siden.

Litex. Kunde fra 1950'erne

Så sent som 1989 har Ole Andersen udført tømrerarbejdet i en moderne lade, bestilt af fabrikken Litex. Litex er en af de ældste kunder.

Samarbejdet startede i halvtredserne, da Litex flyttede fabrikationen fra Gammel Vartovvej ved Tuborg til et gammelt pelsberederi i Vallensbæk, som Vallensbæk Maskinsnedkeri fik som opgave at reparere og indrette.

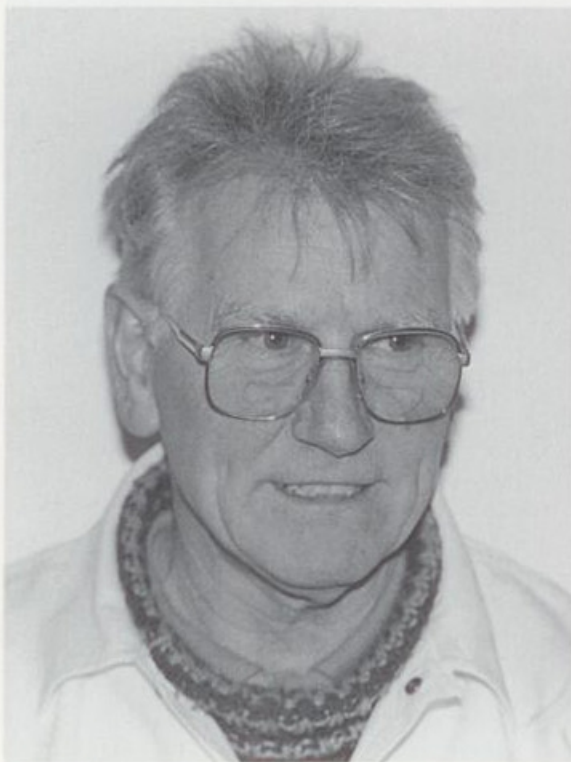
Siden har Litex bygget om og udvidet mange gange.

Vallensbæk Maskinsnedkeri har stået for både nybygninger, ombygning og reparationer.

FDB hører også til de trofaste kunder. Der er næsten løbende bestillinger på indretning eller reparation af forretninger. Helt aktuelt er der ombygning af butikker for discountkæden Fakta.

Erfarne medarbejdere med branchekendskab

Rygraden i et velfungerende firma er folkene. Og det er selvsagt af stor betydning at disponere over folk med stor erfaring. I den henseende har Vallensbæk Maskinsnedkeri været begunstiget. Det har i årenes løb ikke været et særsyn, at folk har arbejdet i firmaet i flere årtier.



Åge ansat 2.9.1954.



Hans ansat 1.8.1968.

Sådan er det fremdeles. For øjeblikket har Aage Sørensen rekorden med 37 års ancennitet. Det betyder, at han kan tage stilling til næsten alle problemer, der måtte opstå i den daglige forretningsgang.

Hans Andersen har arbejdet i firmaet siden 1968, mest som tømrer, hvor han har udført mange krævende arbejder.

Så alt i alt er firmaet i gode hænder. Det giver goodwill og reklame. Men også problemer, når kunderne insisterer på at arbejdet skal udføres af de kendte ansigter.

Ekspansion i aluminium og glas

Vallensbæk Maskinsnedkeri har aldrig lanceret reklamekampagner eller foretaget markedsanalyser. Men under arbejder af forskellig art har der løbende vist sig muligheder, som åbnede nye veje. Ofte er det kunder, der har bedt værkstedet om at løse nye opgaver, og så har det været op til de fem generationer Andersen at levere den ønskede vare.

Sådan også i 1980'erne, hvor omstændighederne og tidens krav medførte flere ny og spændende produktioner. Det begyndte med vindfang i aluminium og har udviklet sig til drejedøre i luksusudførelse.

Vindfangene leveredes oprindeligt udefra til montering, men da en leverandør drejede nøglen om, besluttede Ole Andersen at fabrikere vindfangene på eget værksted. Det viste sig at være en klog disposition i tider, hvor alsidighed er nøglen til overlevelse.



Skellet til buegang på DB Brugsen, Nørrevold mellem ny og gammel butik.



Skellettet beklædes af Hans til pudsning af murer.



Det færdige resultat. En spændende opgave.



Drejedør udført i lamineret mahogni. Døren er opsat på restaurant »Petri Pumpa« i Lund, Sverige i 1989 for BMT.

Luxusdesign til Normandiet og Saudiarabien

Drejedørene er blevet en interessant artikel. Interessant fordi kravene til dørenes design er vokset, siden Ole Andersen var med til at konstruere den første under en indretningsopgave for FDB i brugsen på Axeltorv.

Den blev lavet på stedet, men siden er Ole Andersen blevet fast underleverandør til nogle store firmaer, BMT og Baumgartner, der har præsenteret værkstedet i Vallensbæk for krævende men interessante opgaver. Det har været i forbindelse med bestillinger fra udlandet. Købestærke kunder har ønsket døre i sofistikeret design og fornemme materialer.

Til et byggeri i Saudiarabien ønskedes dørene udstyret med messingbeklædning, og fra en kunde i Lund var kravet til værkstedet en dør med buede vægge i lamineret træ. Den mest raffinerede dør af denne type drejer et sted i Normandiet. Den er i fugleøjefiner - det dyreste finer der findes.

Erfarings og lidt skolegang. Ole Andersen

Ole Andersen tog mellemskoleeksamen i 1953, før han kom i lære hos faderen. Læren varede 4 1/2 år. Om vinteren var der teoriundervisning på Teknisk Skole. Fem aftener om ugen fra halvseks til otte.

Man kan nok sige, at den formelle uddannelse ikke slog til. Den rivende udvikling i byggesektoren medførte, at både tekniske og teoretiske færdigheder hele tiden måtte suppleres. Ole har haft den fordel, at han har mødt problemerne hen ad

vejen. Han har kunnet løse dem, når det blev aktuelt. Og erfaringen er tit den bedste læremester.

En ting som afgivelse af tilbud hviler i høj grad på erfaring. Man lærer hen ad vejen hvor lang tid det tager at sætte fodpaneler op, at sætte dør ind, at afbinde o.s.v. Og faktisk gives der ikke undervisning i disciplinen.

Øvelse gør mester

Da Ole Andersen i 1967 blev kompagnon, havde han lært sin fader kunsten af. I vurderingen af det første større arbejde afveg hans tilbud kun ca. 500 kr. fra Villy Andersens.

Femte generation på vej. 125 års erfaring

Det har været en fordel at kunne tackle og fordøje udfordringerne hen ad vejen. Det har givet en stor fortrolighed med byggebranchens forudsætninger og betyder, at Ole Andersen i dag er inde i både administration, planlægning og praktisk arbejde på en måde, som kan ikke opnås gennem selv den bedste teoretiske uddannelse. Summen af erfaring og færdigheder er i fem generationer gået fra far til søn i Vallensbæk Maskinsnedkeri. Femte generation, Carsten Andersen, er godt på vej. Han har den fordel at kunne sætte en ajourført uddannelse ovenpå værkstedets 125 års erfaring.



Carsten og Bente, de skal tegne fremtiden.

Carsten Andersen mester 1990

Carsten har fået næringsbrev som mester og er indgået som sådan i firmaet fra 1. januar 1990. Det er i god tid, for Ole Andersen er langt fra moden til pension. Det er ikke en ukendt situation med to samarbejdende mestre. Det har næsten været reglen i de sidste 100 år.

Men det er en fordel, at sidste skud på dynastiet har nogle år med erfaring ved sin side. Og det er ikke det værste i dagens Danmark og morgendagens EF. Det kræver sin mand at være mester, ja næsten mere.

Der er god plads til nye initiativer. Trods travlhed er værkstedet rigeligt stort - måske lidt for stort til de øjeblikkelige krav. Men betrykkende under spidsbelastninger. Financeringen af det moderne udstyr skyldes ikke mindst forfædrenes sparsommelighed.

Hvad en mester skal kunne

Enhver udlært svend kan nedsætte sig som mester, men uden andre forudsætninger vil han få ubehagelige overraskelser. Til kvalifikationer hører kendskab til diverse lovgivningskomplekser: Byggereglement, miljølovgivning, arbejdsmiljølovgivning, det fagpolitiske og sociallovgivning.

Det regnskabsmæssige og administrative har grebet om sig.

Det startede med omsen og siden har mængden af circulærer og dekreter øget den administrative byrde. Og hvilken nyudlært håndværker kender begreber som lønmodtagernes garantifond eller lærlingefonden, som mester yder bidrag til.

Det er ikke bar teori. Hvis du ikke har kendt dem og undladt at kalkulere med dem i dine priser, får du en slem overraskelse, når opkrævningsblanketterne begynder at dumpe ind.

Der er mange ting. Det er svært at sætte sig ind i reglerne, også selv om man måske kan lære teoretisk om det hele på skolebænken. Det gives jo igangsætterkurser, som forsøger at levere hele pakken.

Men ligeså snart man ansætter een mand ryger man ind i papirmøllen. Den myndighedsrelaterede side af byggeriet er nok det vigtigste. Den angår f. eks. sikkerhed - flugtveje og nøddøre m. m. Det er svært at bevare overblikket. Det lader sig næsten kun gøre med erfarne folk.

Administrationen er lagt i hænderne på en kontordame. Hun har overtaget det arbejde, som før hvilede på konerne i selvstændige erhverv. Men i dag klares det ved hjælp af EDB.

Hold traditionerne i hævd!



Glæden ved at omgive sig med materialer af træ og veludført håndværk er stor – og flere og flere mennesker bliver klar over det. Nogle sætter pris på trækonstruktioner, træbeklædninger eller brugsting udført af træ fordi de bliver mere og mere klar over de værdier, der ligger i dette natur-byggemateriale – andre af bitter nød, idet de ikke mere kan tåle alle de syntetiske stoffer som vi omgiver os med.

Nutidens tømrer og snedker skal være meget opmærksom på, at man skal holde de håndværksmæssige traditioner i hævd. Vi skal nødigt stå i den situation, at man skal lede efter dygtige fagfolk som også kan udføre reparationer af fortidens bevaringsværdige bygningsværker. Vi har som håndværksmestre et ansvar for dette.

Skal vi bevare respekten for Dansk Tømrer- og snedkerhåndværk er det nødvendigt at vi i virksomhederne lever op til forventningerne og er kvalitetsbevidste omkring de opgaver vi påtager os.

Vallensbæk Maskinsnedkeri har igennem generationer bevist at det kan lade sig gøre.

Københavns Tømrerlaug ønsker tillykke med de 125 år.

Poul-Erik Pedersen
Oldermand

